

KEMENES ALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP

Megjelen minden vasárnap reggel.

Előfizetési ára: Kétszáz évre 8 korona, háromra 4 korona, negyedévre 2 korona.

Éves szám ára darabonként 20 fillér.

Feloldó szerkesztő:

DINKREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Dinkreve Nándor könyvnyomdája (CeUdömök) ide intézendők a szellemi részt illető közlemények, hirdetések és mindenféle pénzügyi levelek.

Tanév-kezdet előtt.

— A téma minden esztendőben visszatérő és valami nagy, sokféle variálást nem bír meg. Évtizedek óta, így az iskolai tanév végén megújul a

nehéz gondjával, azzal, hogy pályaválasztásra megerelt gyermekeik részére mely kenyérkereső foglalkozást választásák ki, vagy helyesebben melyikre taníttassák?

És évtizedek óta úgy van, hogy amíg a sajtó a közérdek becsületes szolgálataiban óva inti a szülőket a túlon túl megszállt értelmi pályák választásától és amíg évtizedek óta a szülők keservesen tapasztalják az úri proletariatus rettenetes bajait. — valóban nem tudott az úri foglalkozás felé való özőnles gyengülni, ellenkezőleg a korszellem ma inkább, mint valaha, azt követeli, hogy iparos, kereskedő, kishivatalnok, sőt újabb időben a földművelő is, dédelgett magzatának lateiner pályát választ azzal a két jellegével, hogy legyen különben az apjának és ha kevesebb a megüresedő hivatali állás, meg kell tölteni egy kis — protekcióval.

Hiába predikálunk mi azzal a beteges urhatnámsággal szemben aféleket, hogy a jövő a tanult iparosé és kereskedőé, mert a valóságban egy-két kivétel mellett az a tény, hogy a sajtó által annyira feltisztelt ipari és kereskedői pályákat nem a tanult, hanem a tanulatlan elem foglalja el.

Ami külföldön természetes folyamat, nálunk országos szenzáció, köz- és általános csodálkozás tárgya, ha egy-egy tanult ember a műhely-pad mellé áll. Valami két esztendeje, egy székesfővárosi tanácsjegyző asztalosműhelyt nyitott és majd olyan közérdeklődés környezte, mintha egy esküdtzéki tárgyalásra fölmentelt és gyönyörű tollas kalapban feszítő anyagvilkos drámát lehetne szemügyre venni. Hiszen közben hallatszott is eféle megjegyzés, hogy a doktor urnak kített egyablaja új idők jele, de bizony nem új idők jele volt az, csak szenzációs ritkaság.

A helyzet ellenkezőleg az, hogy egy vidéki város egyidőben tesz közzé őrök állásra való pályázatot és artézi kut forrására arlejtést. Az előbbire 152 kérvény érkezett, az utóbbira ismételt

nam akadt pályázó. Aki erre nem azt mondja, hogy ez gyönyörűen szimbolizálja a mi urhatnámságunkat — az nem szereti nevén nevezni a gyermekét.

Az elmúlt napokban a székesfőváros egyik köznevelési tanácsintézményében értekeztet volt. Az igazgató statisztikai adatokkal bizonyította a megjelent szülőknek a lateiner pályák tulzsfuoltságát, — amikor arra fordult az értekeztet, hogy az iskolából kilépő 61 gyermek milyen pályát választ, 54 szülő büszkén vágta ki, hogy gyermekét egyetemre küldi, míg 7 szülő szemérmesen jegyezte meg, hogy anyagi ereje miatt kénytelen gyermekét merkantil pályára nevelni.

Ilyen, a gyakorlati életben oly sokszor megújuló esetek után, meglehetősen naivság kell ahhoz, hogy valami nagy hatást várjunk ezen cikk közzétételétől. A korszellem egyáltalában nem nagyon kedvez a sajtó tanévvegi intelmeinek, mert ha a szülő egyike-másika el is ismeri, hogy igazunk van, azért a maga szeretett gyermekét mégis csak urnak fogja nevelni. Mivel pedig az értelmi pályákon tulprodukción van, a jövő generáció szívbe-lelkébe korán be kell

T Á R C A.

Művészi lelkiismeret.

Pierre Leduc, a fiatal és maris nagyhirű építész tervrajzokkal és vazlatokkal megrakott dolgozó asztala mellett ült s elégedetten dörzsölgette kezeit. Körül a falakon az építészeti remekeinek művészi másolatai függtek, főleg kupolás épületek: Brabante mesterműve, a római Szent-Pétertemplom, a párisi Pantheon, a washingtoni Capitolium, az Aja Sophia. A környezetben látszott, hogy a ház lakója különös előszeretettel viseltetik a kupolák iránt, s Pierre Leduc valóban mániákus igyekkezettel rávette magát a kupola szerkezetének tanulmányozására. Éveket töltött külföldön, hónapokig tanulmányozta Brabante remekét, a Szent Péter neimes idomu kupoláját s nem sajnálta megtenni a hosszú és veszedelmes utat az Océánon át, csak hogy a washingtoni Capitolium hatalmas kupolájának struktúráját megismerhesse. Életének nagy álma volt, hogy e híres építményeknél nagyobb szerűt fog alkotni

s neve a művészettörténetben majdnem örökre ott ragog a Brabante-é mellett.

Miféle tanulmányutjáról visszatért, úgy látszott, hogy a sors segítkezetet nyújt neki álma megvalósításához. M., a Loire partján épült virágzó város — Leduc szülővárosa — elhatározta, hogy fennállása nyolcszázados emlékkönyve alkalmából nemzeti kiállítás rendez. Az iparcsarnok tervezésére és felépítésére Pierre Leduc kapott megbízást. A fiatal műépítész az épületet olasz reneszanszban tervezte, középen hatalmas kupolával, melynek meretei meghaladták a világ legnagyobb és legszebb kupoláit.

A szakértők kételkedően és hiteltlenül rázták fejüket, mikor a terv nyilvánosságra került, ám Pierre Leduc rendületlenül bizott számításai helyességében. Rengeteg állványerdő középett egyre magasabbra nőtt az impozáns épület, s a közepen neimes idomu arkádokon csakhamar kőzéken nyugodott a hatalmas kupola. csúcspan franciaország genuszának diadalmisan mosolygó bronzszobrával. A külső áll-

ványokat leszedték s a tetőzet rézburkolatát ellátták mester-éges patinával. A kupola főleg az alkony szürkületében nyújtott impozáns látványt es fenségesen, szinte félelmetes nagyságban emelkedett a rózsaszínből pompázó égbolt felé.

A kétkedés szava lassankint elmúlt s helyét adott az általános dicséretnek. A párisi lapok, nem varva be a kiállítás megnyitására majdnem kínálkozó alkalmát, előre hasábas magasztalásokat irtak az új esodáról s Pierre Leduc nevet csakhamar a világ legnagyobb építőművészei között emlegették.

Belső, közel tíz emeletnyi magasságban még rendületlenül állt az állványerdő. A hatalmas faalkotmány emeléséhez csakugyan kivágták és felhasználták egy egész erdőt. Az állványok tetején Clábran mester dolgozott, a nagyhirű festőművész, aki a mennyezet freskóit festette. A mennyezetkép az Ipart allegorizáló gyönyörű csoportozat elkészült; a munkást feje feleltették Leducnak, hogy a mester megtette az utolsó esztendőst és

vésni azt a bölcs életelvet, hogy ne a tehetségre alapított boldogulását az életben, hanem — protekcióra. És hogy ez a bölcs életelv micsoda rombolási visz végbe a kialakuló jellemeiben, — annak eldöntését egyenesen rábizzuk olvasóinkra, annál inkább, mert nálunk a moralisták nem szeretik.

A szülők gondja pedig évről-évre súlyosabb, a pályátévesztettek száma

pedig évről-évre nagyobb, a szellemi proletariatus szédítő jelenségeket tár fel, így pl. az az eset: hogy jogvértzett és a dr. tiszteletet parancsoló címveléssel bíró urak közül a rendőrség nyilvántartása szerint 8 könyvagens, 12 éjjeli helyeken muzsikáló letört egzisztencia siratja, hogy édes apja hentesnek, vagy borbélynak nem adta. Nagyon sok letört egzisztencia fogja megsíratni beteges becsvágyát, amíg egészségesebb felfogás nem ver gyökeret. Ma csak panaszkodunk és lehetetlenségünkben keseregve várjuk az új szellem virradását.

A gyerekek.

Angliában most lepelt életbe a Childrenak. A gyermekek törvénye. Ennek örül most minden angol a brit szigeten, amely nemcsak a Draednoughtok építésében tud példát adni a világnak.

Persze, a Draednoughtokat nyakra-főre utanozta minden ország, a legközelebb, a leginaszakadtabb is. A gyermekek törvényének az utanzásáról nem igen hallani. Minalunk legkevesébbé. Pedig évtizedekkel ezelőtt nálunk hanzzott el az a nagy igazság, hogy az állam legfőbb kincse az ember. Nem is kisebb ember tette ezt a demokratikus kijelentést, mint egy királyfi. Igaz, király nem is lett belőle soha — szegény Rudolfból.

*) Megjelent a - Vasvármegye - 178-ik számában.

A szó elszállt s a magyar államnál ma sincs oktalanebb kincspazarló. Mindent rá lehet fogni, csak azt nem, hogy kincs gyanánt kezelne az emberéletet. Állatvédelmi törvényük van egész könyvtárra való, — no igaz, hogy leginkább csak papiroson. Az iskolákban megünneplik a madarak és fak napját. A földművelési kormány sokat költ a madárvédelemre, költet főszekre, etető vályukra. Még a gyomirtó növények megbecsüléséről is iratott már könyvet az állam, szép és okos könyvet pedig.

Meg kell dumi, ezek mind a kör szívonálán álló intézkedések. Egyben-másban tán előtte járnak a többi Európában is. Hanem ha kitanultuk, mit tesz az állam a fecskék, fókort és tengeri nyulakért és azt kérdezzük, hogy hát a gyerekekért mit tesz: akkor bizony elszégyelheti magát az állam, mint olyan.

Az állam a gyermekvédelem kérdését nagyon kényelmesen oldotta meg: odavarrta a társadalomnak. Némely részben, mint látszik, meglepő szerencsésen. Nem volt még társadalmi akció olyan lelkes, mint az, amelynek célja az elhagyott gyerekek védelme.

A legkülönbözőbb motívumok összejárása hozta létre a sikert, de ilyen esetben nem szabad motívumokat vizsgálni. A humanizmus kérdéseiben csak egyetlen szempont van: a siker és azt örömmel kell köszönteni a legparányibb voltában is. Az olyan országot átfogó sikerért, amelyen a gyermekligé, a legteljesebb elismerés és hála jár ki. Nemcsak az elhagyott gyermekek szivéből, hanem a miénkéből is, fakikne a liga alkalmat ad arra, hogy az emberpalánták tizezreit megállítsuk e testi-lelki fonnyadás útján s társadalomfoltogató gaz helyett gyomölcstermelő lakat neveljünk belőlük.

A tizezreken tehát ugy, ahogy segítene a társadalom; de ki védi meg a százezreket? Azokat a százezreket, akik nincsenek elhagyva, de ki vannak téve a mindennapos élet, az utca ezer veszedelmének, olyan veszedelmeknek, amik ellen a társadalom nem tud védelmet adni. Amik ellen nem a józav,

hanem csak az irgalmatlanul kemény törvény védhet meg.

Erre kellene a Childrenak. Ez a törvény minuciózus gondossággal kíséri az angol gyerek minden léptét a csecsemő-kortól a felcseperedésig. Védi a tehetetlen apróságot az elvetemedett szülőktől s a gondatlan nevelőktől. Az egészségtelen lakástól, a szinesztó élelemtől, a léleksorvasztó környezettől. Védi az alkoholtól: bünteti a szülőt, nemcsak ha a korcsmába viszi a gyermekét, hanem akkor is, ha orvosi rendelet nélkül szeszestől meggyújtja a gyermeket, bünteti a korcsmáros, aki akármilyen célra alkoholt ad a gyerekeknek. Védi a nikotintól: engedélyt veszti az a trafikos, aki tizenhat évesnél fiatalabb gyerekeknek akármilyen formában dohányt ad. Védi a lelki mérlegtől: becsukják a boltost, aki szeméremértő kepel, trágár könyvet ad el a gyerekeknek.

Ez az a Childrenak, amit minalunk sohasé csinálnak meg. Egyrészt azok miatt, akikről védeni kellene a gyerekeket, — másrészt, mert minalunk a parlament az állam, és a parlament csak politikával foglalkozik, ostoba és drága politikkával.

Pedig erre a Childrenakra nálunk Magyarországon volna a legnagyobb szükség. Nézzük a sorozás statisztikáját, akkor látjuk, hogy testben mindinkább visszafelődik a magyar ifjuság. Nálunk pusztít a tuberkulózis leginkább és itt szedi legnagyobb mértékben áldozatait. A magyar Childrenak megalkotása nemcsak hogy szükséges, de a parlament kötelessége is.

Új naptár.

Újban sok terv merült fel a Gergely-naptár reformálására, minthogy ez nem felel meg a pontos áttekinthető időszámítás következményeinek. A Vatikánál összekötötésben levő Kölnische Volkszeitung most azt írja, hogy a Gergely-naptár reformálása, amelyet kereskedelem, iskola, állam és maga a vallás is sürget, több uttörő kísérlet után a

holnap hozzá lehet fogni az állványok szét-szedéséhez.

Chabran hazament, a munkások szét-szedték és Pierre Leduc bezárkózott szobájába, hogy közeli diadaláról és világgrázoló dicsőségéről álmodozzék.

Pierre íróasztalánál ült s a villamos lámpa fényénél remekműve különböző szelvényeinek vázlatait nézegette. Az asztalon hevert az államtitkár sürgönye, melyben ez tudatja vele, hogy a szépművészetek minisztere másnap M.-be jó remekének megtekintésére. Pierre már látta a miniszter barátságos mosolygó arcát, mellyel mesterművéhez, a nemzeti építőművészet dicsőségéhez gratulál s lelkét eltöltötte a büszkeség. Végre legszebb álma művészi ábrándja megvalosul s ő leszdedheti annyi átvirrasztott éj, fáradságos tanulmány és gondos munka édes gyümölcsét.

Ábrándjai közben egyszerre megmagyarázhatatlan izgatottság fogta el. Holnap korán reggel megkezdik az állványok szét-szedését s akkor ellenei nagy bosszuságára ki fog tűni,

hogy számítása helyes volt, hogy az óriási kupola emelése nem megoldhatatlan feladat.

De csakugyan helyes volt-e a számítás és a falak megbírják-e az óriási súlyt, melylyel a kupola rájuk nehezedik?

Pierre Leduc izgatottan előkereste terveit, számításait s pontról-pontra újra átnézte. Egyszerre elhalványodott és minden tagjában remegni kezdett. A számításban hiba volt, egyszerű összeadási hiba, egyetlen alacsony számjegy, mely azonban a sor végén óriásira emelkedett. A kupola sulya egy tízdrészel meghaladta az oldalfalak ellentálló képességét. Ha holnap az állványokat, melyek a falakat tartják s melyeken részben a kupola is nyugszik, meghontják, a világcsodának készült remekmű menthetetlenül összeomlik.

Leduc kétségbeesetten bámult a vilamos lámpa vakító fényébe. Agyában és szívében hevesen lüktetett a vér. Újra átnézte a számítását. Nincs mentéség sehol! Holnap alkotmányával együtt hirneve, dicsősége és jövője is összeomlik.

Pierre fáva felemelkedett. Magára vette felöltőjét, eltávozott a szomszéd szobába rövid idő múlva viaszkosvászonba burkolt nagyobb csomaggal visszatért.

Azután halkán kinyitotta az ajtót s a sötét folyosón át, lopva kisért a korom sötét éjszakába.

Felóra múlva tűzilárma verte fel M lakosságát. A tűzifény a kiállítás területe felől világított. Az iparcarnok belső állványzata égett.

Az Örök mélyen alhattak, mert mire a tüzet valaki észrevette, az egész állványerdő lángba állt. Az oltást épen meg akarták kezdeni, mikor a kupola, M. büszkesége és Leduc remeke óriási dőrejjel összeomlott s a lehulló törmelék ezerfelé szórta a tűz izzó zsaratnokát.

Hetek múlva, a törmelék eltávolítása kötek és égett gerendák alatt megtalálták Pierre Leduc félg megszenesedett holttestét

Írta: Seltán Vilmos.

megvalósuláshoz közeledik. A német lap szerint maga X. Pius pápa vette kezébe a reform ügyét és a Londonban összehívott kereskedelmi kamarák kongresszusa elé terjesztette az ügyet, miután az új naptárt már január elsején szeretnék életbeléptetni.

A terv egész terjedelmében a következő: a 365 napos év 4 évszakra oszlik föl, minden évnegyedben lesz 91 nap, azaz 13 hét, összesen 364 nap. Minden évnegyed 3 hónapja közül az első kettő 30, a harmadik 31 napos lesz. Az év utolsó vagyis 365-ik napja pedig dátum nélküli újév napja lesz. Minden negyedik évben a szökő év 366-ik napja nem februárban, hanem június 30. és július 1-je között szintén mint dátum nélküli nap.

E reform révén február teljes hónap lesz, az egyes évszakok közt pedig egyenlő lesz a napok száma. Hogy az átalakítás teljes legyen, szükséges, hogy minden évszakban a megfelelő hónapok egyes napjai a hét ugyanazon napjára essenek, ez megvalósítható már a következő 1911. évben, amelyben január elseje vasárnapra esik. Az újév napja szerint mindig vasárnapra esnek, amelyet nem vasárnapnak, hanem egyszerűen »újév napjának« neveznének, január elseje pedig hétfőre, minden évszak utolsó napja s így Szilveszter napja vasárnapra esnek. Január, április, július és október elseje mindig hétfőn, február, május, augusztus és november elseje pedig kedden fenne.

Ez a normálnaptár tehát, mely minden évben ugyanaz lesz, így alakul:

Husvét napjának elhelyezése okoz egy kis nehézséget. Husvét ünnepe március 22. és április 25. között változik, a közép április 8. E nap az új naptár szerint hétfőre esnek, ami lehetetlen. Vegyük a legközelebbi napot április 7-ét. E szerint husvét ünnepe valóban azon napok egyikére esnek, amelyen Krisztus Urunk kinszenvedése és feltámadása történt. Egyesek számítása szerint az Üdvözítő halála 7-ére esett, így husvét a lehető legmegelőbb napra esnek. E nap az új naptárban április 7. vasárnap.

Előnyös lesz ez az áttekinthető egyszerű naptár a kereskedelmi, a nyilvános és a családi életre. Az ékként reformált naptár lehetővé teszi, hogy a római és görög katolikus szertartásuk ünnepei összeesnek s a gyakorlati élet egyéb nehézségeit is egyszerűsíteni. Ki-könyör, hogy a hónapok egyes napjai a hét melyik napjára esnek.

GYÜMÖLCSÖK,

nagy és kis mennyiségben; asszalt kukorica s mindennemű friss lővelékfélék nagy és kis mennyiségben a legolcsóbb árban beszerezhetők gyakorlatias módon (Kórház-u. 15.) mint Dömölkön levő művelészetemben (Polcer-féle kert)

Kérem a n. é. közönség szives partfogását jól ismert virágkővetésem iránt.

Csokrokat, koszorúkat elovirágolt és szobadíszítésre szolgáló műpalmákat szintén is versenyárban készítetek.

Kiváló tisztelettel

Mór Gyula, műkertész.

H I R E K.

A kerület papságának tisztelgése az új apátnál. A kemenesaljai esperesi kerület papsága f. hó 11-iken tisztelgett teljes számmal Hollosy Rupert, új dömöki apát előtt. A díszes testület Palinkás Géza esperes vezette az új apát elé, akit keresetlen, szívből jövő szavakkal üdvözölt mint a kerület doyenjét, szerettét, tisztelt lelkü vezetőjét. A küldöttséget az új apát vendégszerető asztalán látta újra, ahol kölcsönös üdvözlésekkel ismételték meg a nemesis lelkék közös ohajukat, hogy az új, bölcs, tapasztalt, szelídlelkű vezér alatt Csilidömölk és vidéke az igaz magyar szeretet, kölcsönös barátság és a lelki vigasztalások szentelve legyen.

Halálhír. Úv. Dinkareve Hermanne meghalt 75 éves korában augusztus 10-én Pápan. Az elhunytban telelős szerkesztőnk az edesanyját gyászolja.

Házasság. Major László földbirtokos f. hó 6-an tartotta a házassági esküvőjét a kisomlyon templomban Tulok Ilona úrnővel, nehai Tulok Benő v. orsz. képviselő és földbirtokos lányával. A szűk családi körben lefolyt egyházi ünnepélynel tanúként Gefin Lajos dr. és Poroklós Mihály dr. szerepeltek.

Kardparbaj Csilidömölkön. Alig simultak el a néhány het előtt lezajlott parbaj szenzációnak hullámai, már ismét hasonló szenzációnban volt városunknak része. — Dr. Szekeres Pál ügyvéd és dr. Hubert János ügyvédjelölt egy járásbíróági tárgyaláson történt összeszokozásból kifolyólag e hó 9-én reggel 5 órákig a Griffszálló külön termében kardparbajot vívtak, amelyen mindjárt az első összecsapásnál mindkét fél felső karján könnyebb sérülést szenvedett, mire az orvosok a parbajt beszüntették. Az ellenfelek nem bekütek ki.

A kath. Legényegylet nyári mulatása. A múlt vasárnap folyt le a kath. Legényegylet mulatása a »Korona« kerthelyiségében. A mulatáson a hívős időjárás dacára szép számu közönség gyűlt egybe és a kora hajnali

órákig a legjobb kedvben együtt maradt. — A mulatság folyamán sorsolás alá került egy cukorból készült virág-kosár, amelyet az alelnök neje, Takács Györgyné nyert meg.

Felülfizettek: Úv. Szőgyény-Marich Ferencné, Hollósi Rupert 20—20 K, Gácsér József 12 K, Maróthy László, Raffel Mihály 10—10 K, Röh Pál, Nagy József, Takács György 5—5 K, Klaffl Gyula, Klaffl Sándor, Szarka József, Úv. Deim Sándorné 4—4 K, Takács Márton, dr. Hethessy Elek, Maiz Antal (Pápa), Göttmann Dodog, Somogyi Aladár, Novák Ferenc, Zsoldos Erzsébet 350—350 K, Rácz Endre, Luncz Alajos, Mészáros János, Bognár János, Patyi János, Singer Ferenc, Szalay Géza, Dinkreuve Sándor, Stubán Gyuláné, Farkas János, dr. Gefin Lajos, Úv. Takács Ferencné, Baranyai Béla, Palinkás Géza 3—3 K, Bisiczky András 250 K, Mizeri Sándor, Horváth István, Laluk Ferenc, Baros Imre, Úv. Tóry Györgyné, Schmidt József, Hauler János (Sárvár), Varga György, Németh Márkus, Ujcz András, Markovits Arnold, Zechmeister Viktor, Szabó Imre, Szagan János, Szita György, Úv. Zsigmond Istvánné, Úv. Krausz Ignácné 2—2 K, Smauser Lajos, id. Reich Imre, Berkes János, Rosta Alajos, Németh Ferenc, Tompa Sándor 150—150 K, Varga István 140 K, Angyal Pál 120 K, Szalay Ferenc, Ferenczi Lajos, Szalay János, Steiner Rudolf, ifj. Reich Imre, Kocz József, Gerse János, Reich István, Nagy János, Blazsúr Lajos, Balogh Mihály, Loránth Gyula, Tóth Sándor, Szabó Károly, Hary József, Maun Edé, Vendlér Lajos 1—1 K, Klaffl Kálmán, Úv. Szabó Lajosné, Németh László, Polczér Dez-ó, N. N., Veszsz Sándor, Bagos Ernő, Szalay Lajos, Scher Gyula, Spath József, Kovács Sándor, Barabás Ernő, Almási János, Szalay József 50—50 K, Menyhárt Ferenc 20 f., Kovács József 10 f. — A felülfizetők fogadják ezután is az egyesület halás köszönetét.

Köszön t. Ifj. Vass János helybeli cukrász a r. kath. Jezenyegylet nyári mulatásának alkalmából sorsolás celjából remek cukorkákkal ajándékozta meg. Fogadja a nagylelkű adakozó kitűnő szaktudására való ajándékaért az egylet halás köszönetét. *Ban János*, elnök.

Vannai Szőlőszarvölésen felülfizettek: Hegtelendy Gyula (M. Gencs) 10 K, Dr. Nagy János (K. Vath) 5 K, Horváth János (K. Magasi) 7 K, mely összeget előző künutatásunkban már közöltünk, de teves leadás folytán Kemenesmagasi helyett Rohonc szedették.

Adóelengedés. Ahol a szőlőt súlyos csapások érték: jégeső, árvíz, fagy, peronoszpóra, rovarkár, stb., a károsult gazda köztudomás szerint a közséji előjárásánál a káresetet annak megtörténtétől számított nyolc napon belül írásban bejelenti és kéri a méltányos adóelengedést. A rovarok által okozott károokra nézve a bejelentési határidő az illető év augusztus eleje. Ha a bejelentett kár valóban bizonyul, úgy a kár nagyságához mérten a szőlőszáradnak az illető évre eső adó egyharmad vagy kétharmad részét, sőt, ha a kár igen nagy, az egész összeget elengedik.

Táncoszerencse. Grosszmann József né táncantónő ma este tartja a növendekéinek táncoszerencskáját a Korona nagytérképében, amely az előlelekből itélve ikerfűlnek ikerkezik.

Emlék-bélyegek. A király ez évben tölti be életének nyolcvanadik évfordulóját. A nagyjelentőségű évforduló ünnepléséből a postai-tézmény is kivessi a maga részét olyan formán, hogy a levélbélyegek külső alakjának megjelölés megváltoztatásával jelet adja jubileumának. A levélbélyegeket ugyanis megváltoztatják úgy, hogy a kereteket megnagyobbítják és úgy az alsó, mint a felső megnagyobbított szélekre 1830, illetőleg 1910. év számokat nyomtatnak. A levélbélyeg negy sarka megjelölés díszes lesz. A bélyeget először aug. 18-án bocsátják ki és a bélyegek eladása mindaddig tart, amíg a készlet nem ér véget. A levélbélyegek minden postaküldemény díjazásaként felhasználhatók és 1910. év végéig maradnak érvényben.

A Kemenesmagasági ág. ev. nőegylet folyó évi augusztus hó 20-án a műkedvelő ifjúság szives közreműködésével a Zsírny ferevendéglő helyiségeiben hangversennyel és szavalattal egybekötött táncmulatságot rendez. Kezdeté delután fél 5 órakor. Helyiáruk személynégy 1. kor, családjegy 4 kor. Amulatság tiszta jövedelme az év. nőegylet javára fordítatik. Műsor: 1. Prolog. A gyermeket; előadja Magassy Lajos. 2. Fájó emlékek, enekli S. János. 3. A. A. Petőfy. Sandor. előadja Bányi Miklós. 4. Duett, előadja: hegedű Gancs. A. Ador. Botán Győffy. Béla. 5. Kávé, előadja S. János. Ida. k. a. 6. Lők. J. Fal. vég. karta kőcsusi. 7. Duett, eneklik Puffly Mihály és Smidélusz Sandor. 8. Mi az asz. ny. előadja Magassy Antal. 9. Hajtűvesz. Tralag, előadja Horváth Lajos. 10. Mesteri az. Antal és Kiss Gyula. 10. Nepont egyveleg. előadja a kar.

Megevo. A vöndöki ifjúsági egyesület 1. hó 20-án István király napján, táncmulatsággal, vilápostával, szertentés és konfetti dobással egybekötött műkedvelő előadást rendez. Szüret körül az Erdők királyi. Bélyegdíj: Személyek 1. hely 1 K H. hely 0.50 filer. 2. hely 40 filler. A táncmulatság 3. óra kezdődés pedig este 8 órakor kezdődik. A tiszta jövedelem az egyesület könyvtára javára fordítatik.

Szineszet Celldömönkön. Kiss Árpád színtársulata, amely a 4. év elején oly nagy sikerrel működött városunkban — most ismét — tesülnék — ismét ellátogat hozzánk, a törvényszerint 12 előadás tartására. A társulat tagkara e héten tart itt Bertoljvölgyes előadást és kijelentette, hogy nem fognak semminek a közönséggel viszálylani, hogy városunk közönségének, amely legutóbbi alkalommal oly eleink paródiájában részlelték, azt megvalósítsák, mert a városunk közönsége.

A 12 előadás műsorát a következők drabakból tervezi: Nőgyűlölet — Casanova — Ösitos — Lux mesura — Új — Dörögér — Seregek — Kis cukros — Kúrúsho — János elvámno — Valóga? — Kiseretek — A csod — Dobóai nábob leánya — Sári bíró. — Volt alkalomunk a társulat kiváló tehetségét annak idején megismernünk. — hiszünk, hogy a műpartió közönség méltányolni fogja szineszeink ügykezelését és ismét a kellő paródiában találjuk a városunkban. — Az előadás 16-án, kedden este lesz a Griff-szálló színtermeiben.

Israellita ünnep. Israellita polgártársaink ma tartják a második jeruzsálemi templom pusztulása évfordulojanak böjtjét.

Ésköv. Kovacs Gyula budapesti lakos f. hó 9-én delután tartotta egyházi esküvőjét a dömöki ev. templomban Benkő Idával, özv. Benkő Pálné leányával. Az esküvön szép közönség vett részt.

Brutális kocsis. Scheidt Antal vendéglős 6 éves Ferenc fiát, Mayer Lajos kisköcski berlő kocsisa, mivel az őt csúfolta, ostorával megcsapta és rajta 6 nap alatt gyógyuló sérülést ejtett. A brutális kocsisot feljelentettek a járásbírósnál könnyű testi sértés miatt.

Véres verekedés. Nemeth István körtvelyes majori lakos regen ellenségeskedésben élt Borsodi Gábor ottani lakossal. A mult penteken összetalalkozott a két haragos és Nemeth a szovátás hevében fészfalat ragadtott amellyel Borsodit nagy meglepetéssel, hogy rajta az orvosi vélemény szerint 15 napon belül gyógyuló sérülést ejtett. Az ügy folytatása a járásbírósnál lesz.

Borbély-üzlet átvétel. Nagl Gyula helybeli borbély és fodrászműhelyét életén vette át Horváth József és azt újalakítva, modernül berendezve a közönség rendelkezésére bocsátotta.

Egy pályázat eredménye. Gr. Bortulány Ervin által fenntartott elemi iskolában Börtöten a megüresedett tanári állásra a pályázat augusztus 10-én folyó 40 és 54 tanító pályázott.

Vízszület a Jánosházai beleset miatt. A Kőrös városi szűzvárosi iskolák igazgatója által szervezett tanítói kongresszus miatt aug. 7-én kiszáradt Bartha Elemer vízszülője a hivatalos vízszület megkezdése végett. A vízszülő orvosi megjelölés a közönség-műhelyben, majd kihelyeztatta azon szerencsétlen Nemeth Kovacs-mást is, aki mel. személetes volt sz. felvett mindentől gyökönnyvet. Kit érthet mulasztás, vagy gondatlanság, azt az iratokból később lehet megállapítani. A beteg lazus, maradványok — uték fel nála

Magas — német ügyvédek, utazókat keres a városi lakosokra Schilling Simon Társaság társulatának igazgatója Budapesti Gr. Zsely Jenő-útea 16. hová irasbeli ajánlatot megrendelések intézendők.

Magan műtárlat. Pompás művészi képek láthatók a nagyszombatok, postabérek a Baross ter 3. sz. H. emeleten mecsnyit maganmúzeumban. Kint keltak karantánok ezek nagyvívű terítagy festők szerelmek s a közönség itt dicsőbben szerzhetik meg mint magánál a festőnél lakásának legszebb díszlet, a képet. A tartat barmkor díjazással megvizkinthető.

Országos vásár. A Bertalanai országos vásár Jánosnapon augusztus 24-én lesz.

Községi iskola Keledén. Keled közönségben minden es nem is volt eddig iskola. A közönség 60 tünktelese a szomszéd faluba, a zalamegyei Zalaerdő községbe járt iskolába. Minthogy azonban Erdődiek senkisémet fizetett az iskolát b. hazajáratást és az ottani kath. iskola amúgy is túlzufutta vált, az Erdődiek meztagadtá az engedélyt ahhoz, hogy a keddi gyerekek odajárjanak iskolába. Erre a varmegye köznevelési bizottsága tegnap tartott üléstelen kötelezte Keled községet, hogy az iskolakötelesek iskolázatásáról legalább gondoskodjék és két éven belül teljes községi iskolát amúgy is.

Zászlószentelés. A Jánosházai Kath. Kör 1910. évi augusztus hó 20-án zászlószentelési ünnepélyt tart. A zászlóanyai tisztet özevgy Toth Ferencné. urnó volt kedves elvállalni. Felülfizetéseket és postai kárményeket hálás köszönettel fogad és hirlapban nyugtaz a Kör elnöksége. Az ünnepély sorrendje: 1. D. e. fél 8 órakor gyülekezés a Kör helyiségében (kaszárnya-műlet), mely után a közönség-lányok hivatatnak egybe. 2. fél 10 órakor felvonulás a zászlóanyához, hogy átvegyék a zászlóanyát a templomba kísérjük 3. 10 órakor ünnepélyes szentmise és szentbeszéd. 4. Kivonulás a templomterre és ott szegbeverés. 5. Visszaönulás zeneszóval a focútra, hogy a zászlóanyát házába kísérjük. 6. D. u. 6 órakor gyülekezés a Kör helyiségében (kaszárnyaépület) és onnet 7 órakor indulás a Fehér lovrendéglő kerthelyiségébe és ott tánc virradtig. Tánc helyiségről rossz idő esetén is van gondoskodva.

Football-verseny. A Jánosházai Football Club folyó évi augusztus hó 27-én a vásártéren Athletikai és Football-versenyt rendez. Kezdeté d. u. 5 órakor. A verseny tiszta jövedelme a látványosság pályára fordítatik. Kedvezőtlen idő esetén a verseny folyó hó 28-án tartatik meg. Felülfizetéseket közönséggel fogadtatnak és hirlapjag nyugtáztatnak. Műsor: 1. 100 méteres síkfutás: juniorok részére. 2. Kötelluzás. 3. 50 méteres staféta futás. 4. Távrugas football. 5. 100 méteres síkfutás, szentesítés részére. 6. Tavdómű füles-labdával. 7. 200 méteres síkfutás. 8. Súlydobás. 9. Magasugrás. 10. 350 méteres síkfutás. 11. Távrugas. 12. A két kombinált csapat football mérkőzés.

Női fodrász. A hajviselesnek igen ügy. mint az öltözködésnek, megvan a divója s hogy valamely úri nő megkeresze a fodrászt, éppen olyan fontos, mint a ruházatnak a díszese. Az előző női közönség ebből nem nyertünk kielegőseget városunkban újabbán egy női fodrász-kefépelt meg, aki oly munkákat úri hazaküldi feendő vezetése vállalkozik, ezen munkák alkalmával is vállalkozik divatos fodrász munkákra. Cím: Müller Hermina Kő-útea 5. sz. Heiteker-fője ház.

Terjed a tüdővész. Magyarországon ez évi január hóban megkezdődött. eihalt 5874 ember. Országos, illetőleg törvényhatóság szintű csoportosítva ezen halálesetek a következők oszlottak meg: A Duna jobbpartján: Baranyavarmegyében 82, Puszt 17, Fejérmegyében 51, Székesfehérvár 12, Győr-megyében 33, Győr 20, Komárom-megyében 50, Komáromban 4, Moson-megyében 28, Sorogy-megyében 109, Sopron-megyében 64, Sopronban 11, Tolna-megyében 79, Vas megyében 123, Veszprém-megyében 69, Zala-megyében 140, összesen 883. A Duna jobbpartján 575, Duna Tisza közén 1033, Tisza jobbpartján 436, Tisza balpartján 699, Tisza-Maros szögleten 669, Királyhazán 600, Fiumében 19, Horvát-Szlavonországban 870.

Szerkesztői üzenetek.

M. és L. — Mi az oka hosszú halgatásunknak? —
L. — A lapot az elmúlt hetet megindítottuk. — Leveleimre választ mikor kapok?
R. Pál — A tarcát megkaptuk, helyszünet alatt azonban csak a jövő héten közzétehető.
Nem közölhetok: Remete. — Harmadéve — prep. — Erna és Edith. — Viszontlátásra!

CSARNOK.

A napló.

Írta: Göcsy István.

A méltóságos és valóságos belső titkos tanácsos ur körüti lakásában lábujhegyen jár-kel a fényes libériába bujtatott felülés. Orcáikon ott ül a jól begyakorolt szomorú aggódás, mögötte pedig elbujva titkos közműbőség. Mi közül nekik ahhoz, hogy a méltóságos ur lábujhegyen lefregt volna vankosan? Új helyről gondoskodni még van idő, az orvos ur azt mondta, hogy egy kis meghűlés az egész, valahol az isten háta mögött az erdélyi határszélen fázhatott meg; ahol a magas kormányt képviselte egy vicinális ünnepély megnyitásánál. Amint onnan hazakerült, ágyába dőlt és fel se kelt máig.

A nagy ernyős lámpa kéken hulló sugarai misztikus fényvel vonják be a szobát s a kékbe játszó falon szeszélyesen vibráló arnyékok vetnek az ide-oda mozgó alakok: a természetes méltóságos asszony, a száraz, hosszúra nyúlt orvos az ő lelőgő pofaszakálával, melynek falra vert arnyéka mozgó vitorlának látszik és az orvososság üveget tartó inas.

Az orvos fontos komolysággal csóválja a fejét és tapogatja a méltóságos-beteg ütérét a baj hirtelen rosszra fordult. Ezelőtt egy órával még semmi veszély nem volt, a beteg vigan beszélgetett a méltóságos asszonnyal, aki éppen toltatja a motort a mai bábra vett fel. Hogy, hogy nem, a láb egyszerre csak emelkedni kezdett és egy óra alatt ott állt, ahol a tudomány már megcsóválja a fejét.

A méltóságos asszony arca elborult, felhőt velett rá az aggodalom, a szerető anya aggodalma. Nem attól félt, hogy árva lesz a kis Gizike, egyetlen gyermeke, mindkettőjük személféje, mert ez a hirtelen jött változás a legédesebb örömtől fosztja meg: nem mehet a bálba, az első ság-zárt bálba.

A beteg lassan felemelkedett, lázas tekintete keresni látszott valakit:

— Merre van Gizike? — Látni akarom jól néz-e ki báli ruhájába? Jól áll-e rajta? A méltóságos asszonyban megvillant az az anyai büszkeség-csodás fénye, annak az anyai büszkeségnek, amely a szépség, jószág, és tökéletesség mintaképét egy lényben látja összpontosítva: a mosoly azt mondta, szép-e, jól áll-e Gizikének a báli ruha? Mit feleljek erre, hisz ez oly természetes dolog.

— Ide hozom — s a szája körüli mosoly azt is hozzátette hang nélkül — aztán amúlj. A méltóságos beteg szeme rátapadt az ajtóra, amelyen az asszony eltűnt.

A tudomány embere rosszalólag csóválta a fejét:

— Nyugalom méltóságos uram, nyugalom. Különbön semmiről sem állok jót.

Szerencsére felnyílt az ajtó s kijött a mamájától vezetve: az édes kis Gizike.

Úgy nézett ki hóféhér ruhájában, mint hulló hóhély sötét éjszakában. Hamvas szép orcáján ragyogott a himpor, sötétkék szemében fénylett a menyországi, bárszony szemöldöke miként a szivárvány, ivet rajzolt a kék menyboltozat felett. Felénken közledezt az

apja ágyához, szája szegletében leányos szépegés, szeme mély tüzeiben egy eltűnt érzés, mely ki-kiszökött onnan, majd ismét visszabuj. de amikor kiszökött, oly bantolag hatott úgy meghazudította azt a gyermekarcot, kéklő menyországot és a fehér ruhát, az ártatlanságnak örökszép jelképét.

A méltóságos beteg odanyújtá kezét s kigyúlt halvány arca, amikor kis leánya rálehelte csókját.

— Szép vagy kis leányom, szebb vagy mint bárki más, ragyogni fogsz édes, ragyogással elhomályosítod az egész nagy fényes bált. Gizike bámulo szemei kerekre nyitak s megvillant bennök a fájó lemondásra hirtelen jött vagykezo reményeg.

— Hogy mehetnék el bálba, papuskám mikor te beteg vagy?

— Elmegy kis leányom, készülj fel hamar, el fogod homályosítani szépségeddel valamennyit: nem vagyok én olyan beteg, hogy az én kis leányom ártatlan örömet megzavarjam.

Itt egy köhögési roham felbeszakította a méltóságos ur beszédét s ez a köhögés mindig erősebb, mindig kínosabb lett, de Gizike már nem hallotta. Örömtől kigyuladt arccal szöködcselt be a hálószobájába, abba a fehér szentélybe, amit férfiszem meg nem érintett, ahová csak lopva jár a képzelet és imádkozni a vagyakozás.

Nem is képes férfielme elképzelni, hogy néz ki egy fiatal leánya hálószobája, mennyi ártatlanság fér be e kicsiny helyre, mennyi édes almot, eltűntöt sohajt, ebredező szerelem vágyó gyönyöröt nyelnek el azok a fehér, kék vagy rózsaszín kárpitos falak.

Gizike hirtelen magára kapta a könnyű báli felöltőt, s amilyen gyorsan jött, úgy akart távozni, mikor tekintete az ágya mellett aranyozott mahagoni fából faragott kis asztalkára esett, azon feküdt egy kék könyv. Kék bárszony volt a táblaja, aranyból vert címer rajta, fehér velin a papírka s fekete betűkkel írta bele egy fiatal kis leány minden gondolata, szive vágyódása, lelke ujjainak szövel ez a kicsi jószág az állandóság színébe burkolva, ez az édes napló volt az ő egész világa.

Odalépett hozzá, ajkához emelte s rálehelte csókját, azt a szözi lehelletet, amelynek perzselő hevét nem érezte még más, csak a papa, mama, meg az a kicsi könyv.

Felnyitotta, aztán írni kezdett ott, ahol elhagyta szapora betűkkel, görbe, dőlt sorokkal:

»Február 12-én este 10 órakor. — Nincs a világon aranyosabb papja senkinek, mint nekem, a kis Gizikének.

Szegény papa beteg és mégis elenged a bálba, nem akarja megrontani az ő kicsiny leányának nagy örömet. Ez az első bálom, ma leszek nagy leány, én leszek a legszébb, én táncokol legjobbat és a papa oly jó, hogy ki se mondhatom. — Pá, édes kis naplóm, majd ha hazajövök, elmesélem neked, hogyan mulattam, mennyit táncoltam és ki volt a legszébb.»

Azután felszökött fűrgén, ruganyos lépéssel, pihegő kebellet sietett ki. — ki a menyországból a siralom völgyébe.

Mig Gizike naplóját írta, az történt, hogy a méltóságos ur testéből elszállt a lélek

egy jobb világba. — Ahogy Gizike megtudta, mi történt, feketé lett előtte minden, megtántorodott. A gondos mama gyengéden átkarolta vissza szobájába.

— Maradj itt lelkem, — mondta becézgetve — pihend ki magad, nem neked való látny az ez.

A magára hagyott Gizikéből kőtört az elfojtott zokogás. Lehajította fejét patyolat karjára. A könnyek patákként folytak az arcán. Könyves szemei egyszerre csak ráesnek naplójára. Görcsös zokogás közben tollat fogott s beleírta szive erzesét, gondolatát, a melybe belelehelte egész leányilekét.

— En édes Istenem, van e boldogtalanabb lény ezen a világon, mint én, hogy éppen ma kellett a papának meghalni!

NYILT-TÉR.

(E rovatban közöltékért a szerkesztőség felelősséget nem vállal.)

Nyilatkozat.

Ámbátor én egy, fegyveres kiállással elintéztét lovagias ügy végleges befejezése szempontjából egészen lényegtelennek tartom és velem együtt lényegtelennek tartja minden urr ember, aki az ilyen ügyhöz ért, hogy vajjon a párbajt vívó felek közül ki mennyire, vagy általában nem sérült meg, mégis, mivel egy a Vasvármegye pénteki számában, mint egyes fővárosi lapoknak ugyancsak pénteken megjelent számában a párviadal lefolyásáról téves híradás jelent meg, azok részére, akik baráti érzelmeik nyomán egészségi állapotom iránt jóindulatu kérdézősködéseikkel elárasztanak, a tiszta igazság érdekében megnyugtatóul elveim ellenére kénytelen vagyok e lap nyílt tereben leírni a párviadal lefolyását, amint következik:

Az összecsapásnál én támadtam és ellenfelem jobb felső karjára gyors egymásutánban egy laposvágást és egy élesvágást mértem. A laposvágás zuzott, az élesvágás pedig átmetszette ellenfelem bőrért. Mindjárt erre a megütött ellenfél is vágott és kardjának hegye az én jobb felső karomat metszette s mert a kard hegye a bőrt kissé hosszabban érte, gyógyulás gyorsítása érdekében azt az orvos 4 öltéssel összevarrta.

Ez a valóság, ellenben mindaz, amit a lapok ezenkívül tartalmaztak, téves és valószínűleg tendenciosus híradás alapján bekövetkezett mistificáció.

Cellődmők, 1910. aug. 12.

Szekeres Pál dr.
Orv.Éd.

Házvezetőnőnek ajánljuk jobb házból való nőt, papi vagy urasági házhoz, ki ily minőségben már volt.

Bővebbet a kiadóhivatal

ÜZLET-ÁTVÉTEL.

Tisztelettel hozom a n. é. közönség
b. tudomására, hogy Czellődmölkün, a
Kossuth-útcában levő *NAGL-fele*
borbély- és fodrász-

üzletet

átvettem és teljesen újjáalakítva,
modernül berendeztem.

Üzletemben a tisztaságra és előzé-
kenységre nagy súlyt helyezek, hogy t.
vendégeim legkényesebb igényeit is ki-
elégíthessem.

B. partfogast kerve, vagyok

kiváló tisztelettel

Horváth József
borbély és fodrász.

**PALMA KRUCSOK
SÁROK**

VÉDJEG. RE
1 TESSER 1

BORSZÉKI

az ásványvizek királya, angolkór
és vérszegénység ellen páratlan
gyógyszer. Mint üdítő és hűsítő
ital a legelső minden vizek között.

Főraktár Czellődmölkün:

GAYER GYULA UTÓDA

RŐH PÁL cégnél.

1. 1^l 2 lit.
36 44 48 64 fill.
Üv. vissz. 8 10 12 14

NÁNDOR VÁLLALAT
VACZI-UT 30.

ELISMERT LEGHIRESEBB
CSÉPLŐHÉSZLETEK
TELJES JÓTALÁSSAL
ÜZEMBEN
BÁRMIKOR

ELSŐRENDŰ
SZIVÓGÁZTELEPEK
ÜZEMKÖLTÉSÉÉ

NEMETH LÁSZLO

uri szabó divattermében
készülnek remek kivitelben
polgári-, papi- és egyenruhák
jutányos áron.

LEGDIVATOSABB SZÖVETMINTÁK.
Czellődmölök, Kossuth Lajos-utca.

Villamos erőre berendezett

asztalos műhely.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy Czellődmölkün, a Ferencz József-útcában levő

asztalos műhelyemet

villamerőre berendezett gépekkel szereltem fel; miáltal képes vagyok megrendelőimet sokkal olcsóbban kiszolgálhatni.

Elfogadok épület és bútormunkákat, azonkívül az asztalos ipar keretében vágó mindenféle munkát, melyet a legpontosabban, gyorsan és kifogástalanul teljesítek.

Ugy helybeli, mint vidéki szaktársaim munkáikat villamerőre berendezett műhelyemben előkészíthetik, ami a mai drága munkabér mellett nagy megtakarítást jelent.

Teljes tisztelettel
BERECZ LAJOS
épület- és bútorasztalos.